

Parlamentul României
Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu,
Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou plan de
creștere pentru Balcanii de Vest
COM(2023) 691 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/61/27.02.2024,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) constată și apreciază implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de sprijinire a parcursului spre UE al statelor din Balcanii de Vest:

a) Ministerul Afacerilor Externe apreciază că cele 6 mld. EUR prevăzute pentru noul instrument financiar, quantum complementar sumelor disponibile în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III), vor genera o intensitate a asistenței (per capita) similară intensității medii a Politicii de Coeziune de la nivelul UE. Sunt create mecanisme instituționale prin care este promovată integrarea graduală cu Piața Unică Europeană, pe baza meritelor individuale și progreselor reale în privința reformelor necesare. Planul de creștere este o oportunitate importantă pentru creșterea vizibilității și conștientizării sprijinului acordat de UE pentru regiune, contribuind la o mai bună interacțiune cu cetățenii și comunitățile locale ale partenerilor din Balcanii de Vest.

(2) consideră:

a) în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că planul de creștere pentru Balcanii de Vest nu afectează procesele de aderare în curs și condițiile specifice deja agreeate, având rolul de a stimula statele partenere să accelereze adoptarea și implementarea acquis-ului și să soluționeze provocările bilaterale dintre ele;

b) în acord cu Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor, că prezenta comunicare exprimă angajamentul Comisiei pentru politica de extindere, iar

aderarea statelor din Balcanii de Vest este în interesul politic, economic și de securitate al Uniunii Europene.

(3) subliniază că, în cazul statelor din Balcanii de Vest, consolidarea integrării economice cu Piața Unică Europeană presupune atât alinierea la acquis-ul UE, cât și deschiderea sectoarelor și domeniilor relevante către toți vecinii în același timp, în conformitate cu Piața Regională Comună.

a) pentru valorificarea planului de creștere, partenerii din Balcanii de Vest vor trebui să întâmpine această ofertă cu eforturi ferme de a avansa în privința agendei de reforme interne și a consolidării integrării economice în regiune. Autoritățile lor au responsabilitatea de a comunica eficient cu privire la planul de creștere și punerea sa în aplicare. Împreună, Balcanii de Vest și UE ar trebui să profite de această ocazie pentru a accelera progresele pe calea aderării.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... martie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Nicolae-Ionel CIUCĂ

București, ... martie 2024

Nr.

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

La

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest

COM (2023) 691 final

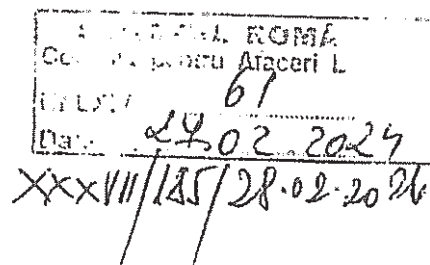
Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest, COM (2023) 691 final.**

Comisia a dezbătut prezenta comunicare în ședința din data de 27 februarie 2024, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării comunicării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Finanțelor.

La dezbateri au participat reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe.

Comisia pentru politică externă nu a avut observații pe textul proiectului de act fără caracter legislativ.

Descrierea comunicării

Comisia Europeană a propus, la 8 noiembrie 2023, un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest, însoțit de un proiect de Regulament privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest.

Planul propus urmărește: să ofere țărilor din regiune posibilitatea de a beneficia de unele dintre avantajele specifice apartenenței la UE înainte de momentul aderării; să stimuleze creșterea economică; să accelereze convergența socio-economică.

Planul dezvoltă elemente deja cuprinse în metodologia privind extinderea, propunând măsuri care suplimentează sprijinul acordat de UE, fiind structurat pe patru piloni:

1) consolidarea integrării economice pe Piața Unică a Uniunii Europene, sub rezerva alinierii Balcanilor de Vest la normele pieței unice și a deschiderii sectoarelor și zonelor relevante pentru toți vecinii lor în același timp, în conformitate cu piața regională comună;

2) stimularea integrării economice în Balcanii de Vest prin intermediul Pieței Regionale Comune, pe baza normelor și a standardelor UE, care ar putea contribui la o creștere cu 10 % a economiilor lor;

3) accelerarea reformelor fundamentale, sprijinirea traiectoriei Balcanilor de Vest către aderarea la UE, îmbunătățirea creșterii economice durabile, inclusiv prin atragerea de investiții străine și consolidarea stabilității regionale;

4) creșterea asistenței financiare pentru sprijinirea reformelor prin Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, plata fiind condiționată de îndeplinirea de către partenerii din această regiune a reformelor fundamentale.

Comisia a identificat șapte domenii prioritare:

- libera circulație a mărfurilor;
- libera circulație a serviciilor și a lucrătorilor;
- accesul la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA);
- facilitarea transportului rutier;
- integrarea și decarbonizarea piețelor energiei;
- Piața Unică Digitală;
- integrarea în lanțurile de aprovizionare industriale.

Ca parte a planului de creștere, fiecare partener din Balcanii de Vest va fi invitat să elaboreze o agendă de reforme pe baza recomandărilor existente și a concluziilor dialogului economic și financiar, având ca punct de referință programele de reformă economică ale țării respective. În privința agendei, partenerii se vor consulta cu Comisia, care o va evalua și o va adopta.

Agenda de reforme va identifica un set de reforme prioritare, defalcate în etape calitative și cantitative ce vor servi drept condiții de plată după realizarea acestora și

vor declanșa deblocarea fondurilor în cadrul noului Mecanism de reformă și creștere, conform unui calendar prestabilit. Condițiile de plată vor fi legate de reforme socioeconomice specifice, menite să deblocheze potențialul de creștere național și regional, precum și de reforme specifice legate de elementele fundamentale ale procesului de extindere, inclusiv statul de drept, democrația, respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale. Stabilitatea macrofinanciară, buna gestiune financiară publică, transparența și supravegherea bugetului sunt condiții generale de plată care trebuie îndeplinite pentru orice eliberare de fonduri.

O altă condiție prealabilă este ca Serbia și Kosovo să se implice constructiv în normalizarea relațiilor, în vederea punerii în aplicare a tuturor obligațiilor care le revin conform Acordului privind normalizarea relațiilor între Kosovo și Serbia, al anexei de implementare și al tuturor acordurilor de dialog anterioare.

Mecanismul de Reformă și Creștere pentru Balcanii de Vest, instrument financiar nou, are o valoare totală de 6 mld. EUR pentru perioada 2024-2027.

Dintre acestea, 2 mld. EUR vor fi acordate sub formă de granturi, suma fiind prevăzută în propunerea Comisiei privind revizuirea Cadrului Financiar Multianual 2021-2027, iar 4 mld. EUR vor fi alocate sub formă de împrumuturi preferențiale.

Cel puțin 3 mld. EUR (2 mld. EUR granturi și 1 mld. EUR împrumuturi preferențiale) vor fi alocate pentru investiții prin intermediul Cadrului de Investiții pentru Balcanii de Vest (CIBV), iar restul de 3 mld. EUR împrumuturi preferențiale vor fi alocate guvernelor partenerilor din Balcanii de Vest.

În urma examinării, membrii comisiei:

• **constată și apreciază** implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de sprijinire a parcursului spre UE al statelor din Balcanii de Vest.

- Ministerul Afacerilor Externe apreciază că cele 6 mld. EUR prevăzute pentru noul instrument financiar, quantum complementar sumelor disponibile în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III), vor genera o intensitate a asistenței (per capita) similară intensității medii a Politicii de Coeziune de la nivelul UE. Sunt create mecanisme instituționale prin care este promovată integrarea graduală cu Piața Unică Europeană, pe baza meritelor individuale și progreselor reale în privința reformelor necesare. Planul de creștere este o oportunitate importantă pentru creșterea vizibilității și conștientizării sprijinului acordat de UE pentru regiune, contribuind la o mai bună interacțiune cu cetățenii și comunitățile locale ale partenerilor din Balcanii de Vest.

- **consideră**

- în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că planul de creștere pentru Balcanii de Vest nu afectează procesele de aderare în curs și condițiile specifice deja agreate, având rolul de a stimula statele partenere să accelereze adoptarea și implementarea acquis-ului și să soluționeze provocările bilaterale dintre ele;
- în acord cu Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor, că prezenta comunicare exprimă angajamentul Comisiei pentru politica de extindere, iar aderarea statelor din Balcanii de Vest este în interesul politic, economic și de securitate al Uniunii Europene.

- **subliniază** că, în cazul statelor din Balcanii de Vest, consolidarea integrării economice cu Piața Unică Europeană presupune atât alinierea la acquis-ul UE, cât și deschiderea sectoarelor și domeniilor relevante către toți vecinii în același timp, în conformitate cu Piața Regională Comună.

- pentru valorificarea planului de creștere, partenerii din Balcanii de Vest vor trebui să întâmpine această ofertă cu eforturi ferme de a avansa în privința agendei de reforme interne și a consolidării integrării economice în regiune. Autoritățile lor au responsabilitatea de a comunica eficient cu privire la planul de creștere și punerea sa în aplicare. Împreună, Balcanii de Vest și UE ar trebui să profite de această ocazie pentru a accelera progresele pe calea aderării.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2023) 691 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport de admitere, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

